

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἐνάτος

Συνδρομὴ ἰτησία: Ἐν Ἑλλάδι, πρ. 10, ἰν τε ἀλλοδαπῇ, πρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦν ἀπὸ 18 Μαΐου 1880 ἰσχυροῦς ἰσάτου ἔτους καὶ εἰν ἰτησία. — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὅδὸς Σαδίου, 6.

18 Μαΐου 1880

ΕΠΑΡΧ. ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟΥ ΣΥΡΟΥ

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς: Παύλου Λαμπροῦ].

ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΤΑ ἹΣΤΟΡΙΗΜΑΤΑ

Ἐν Ἀλεξάνδρεια 26[8 Μαΐου 1880.

Διάλογος. — Ἀχαιοὶ καὶ Δαναοί. — Rougé, Chabas, Maspero, Brugsch, Halévy. Τάνα, Há-ka-Phtah, Tape. — Νερούτσος, καὶ Μαρτέτι. — Νίτωκρις καὶ Μοκέρτινος. — Τὸ σάνδαλον τῆς Ῥωδῆκος. — Τὸ πνεῦμα τῆς νησιμαρῖνης πυραμίδος. — Ἐπιλόχος.

— Καὶ τί ἀπέγειναν οἱ Ἀχαιοὶ καὶ οἱ Δαναοί, πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν ὀσίων, ἤθετε εἰς Αἴγυπτον; μὲ ἠρώτησε προχθὲς τὸ ἑσπερὰς μὲν τῶν χαριεστέρων Ἑλληνίδων τῆς Ἀλεξάνδρειας.

— Ὡ κυρία μου, μὲ ἐνθυμίζετε πληγὴν δεινωτάτην τοῦ ἐπιστημονικοῦ μου βίου.

— Εἶναι ἀρά γε τὸ πρᾶγμα τόσον τραγικόν; Τί μᾶς μέλει ἐπὶ τέλους ἀν' ἑτῶν τεσσαρῶν χιλιάδων ἐπολέμησαν ἢ δὲν ἐπολέμησαν Ἑλληνες πρὸς Αἰγυπτίους;

— Πῶς τί μᾶς μέλει, ἀφοῦ, ἐάν τὰ γεγονότα ταῦτα ἀποδειχθῶσι, θέλουσι προστεθῆ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους μας πεντακόσια, ἑξακόσια ἢ καὶ ἑπτακόσια ἔτη;

— Νομίζετε λοιπὸν ὅτι τὸ ἔθνος μας δὲν ὑπῆρξεν ἀρκετὰ μακρόβιον, καὶ ὅτι εἶναι ἀπαραίτητον νὰ προστεθῶσιν ἔτι εἰς τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἑκατονταετηρίδες τινές;

— Ἀλλὰ παρατηρήσατε, κυρία μου, ὅτι δὲν πρόκειται ν' αὐξήσωμεν τὸ γῆρας του· ὁ λόγος εἶναι νὰ παρατείνωμεν τὴν νεότητα αὐτοῦ· τοῦτο δὲ εἶναι πάντοτε εὐχάριστον καὶ εἰς τὰ ἔθνη καὶ εἰς τὸν κατ' ἰδίαν ἄνθρωπον.

— Ἔστω. Φαίνεται ὁμῶς ὅτι ἡ παράτασις αὐτῆ τῆς νεότητός μας προσκρούει εἰς τινὰς δυσκολίας.

— Κατὰ δυστυχίαν εἰς πολλὰς.

— Εἶναι ἀρά γε δυνατόν νὰ τὰς ἀκούσωμεν; — Ἀλλὰ, κυρία μου, ἐπιτρέψατέ με νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι δὲν ἤξεύρω τί ἐπάθατε ἀπόψε· ἦλθον διὰ νὰ εὔρω παρὰ τῇ ἐγνωσμένῃ ὑμῶν ἀγαθότητι ἀντιπερισπασμὸν εἰς τὰς δδύνας μου, ὑμεῖς δὲ ἐπιμένετε νὰ μὲ τὰς ἀνακαλεῖτε.

— Μὲ παρεξηγεῖτε τῇ ἀληθείᾳ, κύριε μου. Ἐκ τῶν ὀλίγων λέξεων ἑως ὅποιας ἀντηλλάξαμεν τὴν ἐσπέραν ταύτην ἕως τώρα, ἠλλπῖσα ὅτι θέλετε ἐννοῆσαι τὴν προαίρεσίν μου, νὰ σᾶς παραγροῦσω ἀπ' ἐναντίας, ἐάν τυχόν τὰ ἀσχολοῦντα ὑμᾶς ζητήματα δὲν λάβωσι τὴν ποθουμένην λύσιν. Δὲν σᾶς παρεκάλεσα δὲ νὰ μὲ εἰπῆτε τίνα εἶναι τὰ προσκόμματα εἰμὴ διὰ ν' ἀνακαλύψω ἴσως ἐν αὐτοῖς πιθανότητά τίνα ἐπιτυχίας. Διότι καθὼς ἤξεύρετε οἱ θεοπαῖ εἶναι συνήθως ψυχρότεροι τῶν ἀγωνιστῶν, καὶ κατ' ἀκολουθίαν, ὡς μὲ ἐδίδαξε νὰ λέγω ὁ γλωσσοκάνων ἡμῶν Κόντος, ἐπιτηδειότεροι νὰ κρίνωσι τὰς περιπετείας τοῦ ἀγῶνος.

— Ταῦτα διαλαβοῦσα καὶ κοσμησασα τὴν ἀπάντησιν διὰ λεπτοῦ μειδιάματος, τὸ ὅποιον τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν εἰμπούσα νὰ καταλάβω ἐάν ὑπεδήλου εἰρωνεῖαν ἢ συμπάθειαν, καὶ πρότεινε τὴν δεξιάν· ἐγὼ δὲ ἀσπασθεῖς τὴν δεξιάν ταύτην εὐλαβῶς ἐπέισθην ὅτι δέον νὰ ὑποκύψω.

— Πολλοὶ ἐγκριτοὶ αἰγυπτιολόγοι, ἐν οἷς ὁ Rougé, ὁ Chabas, ὁ Maspero, ἀνέγνωσαν εἰς τινὰς ἐπιγραφὰς τὰ ὀνόματα τῶν Δαναῶν καὶ τῶν Ἀχαιῶν. Αἱ ἐπιγραφαὶ αὐτὰν ἐξυμνοῦσιν ἔργα βασιλέων τῆς III' τῆς IO' καὶ τῆς K' δυναστείας, αἵτινες ἤμασάν μετὰξὺ τοῦ 1700 καὶ τοῦ 1100 περίπου ἔτους πρὸ Χριστοῦ. Λέγουσι δὲ αἱ σύγχρονοὶ τῶν βασιλέων ἐκείνων αὐταὶ ἐπιγραφαὶ ὅτι τὰ ἑλληνικὰ ταῦτα ἔθνη ἐπεχείρησαν ἐπανειλημμένας, ἀν καὶ ἀτυχεῖς κατὰ τῆς Αἰγύπτου στρατείας, εἰς χρόνους πολὺ προγενεστέρους τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν, τὰ ὅποια ἐλογίζοντο ἄχρη τοῦδε περιέχοντα τὰς πρώτας ἡμῶν περὶ Ἀχαιῶν καὶ Δαναῶν εἰδήσεις.

— Καθὼς βλέπω, τὸ πρᾶγμα εἶναι σαφές· καὶ ἰδοὺ προστεθέντα διὰ μίαν εἰς τὴν νεότητα ἡμῶν τόσα περίπου ἔτη, ὅσα ἀποτελοῦσιν ὀλόκληρον σχεδὸν τὸν βίον τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους.

— Ἐχετε, κυρία μου, ὀλίγην ὑπομονήν, διότι προχθάζγας εἶναι ἀπέχμενον τοῦ κατορθώμα-

τος τούτου. Ὁ Brugsch, ἀνὴρ οὐδὲν ἤττον τῶν προμνημονευθέντων ἔγκριτος, ἀξιοῖ ὅτι τὰ ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς ἀναφερόμενα ἔθνη δὲν εἶναι οἱ ἡμέτεροι προπάτορες, ἀλλὰ κάτοικοι τῶν περὶ Καύκασον καὶ Ταύρον χωρῶν, ἐκείθεν ἐπιδραμόντες κατὰ τῆς Αἰγύπτου, ὃ δὲ Halévy ἐπεχείρησε νὰ ἀποδείξῃ ὅτι εἶναι ἔθνη Λιθικά.

— Αἱ διαφοραὶ αὗται εἶναι βεβαίως δυσάρεστοι, δὲν ματαιοῦσιν ὅμως τὰς ἐλπίδας μας. Οἱ σύμμαχοι ἡμῶν ὁμονοοῦσιν, οἱ δὲ ἀντίπαλοι εἶναι διχρημένοι, ὥστε ἡ νίκη προαναγγέλλεται ἀσφαλῆς.

— Ζητῶ, κυρία μου, τὴν ἀδειαν νὰ σὰς παρατηρήσω ὅτι, ἐὰν μὲ διακόπτετε οὕτω συνεχῶς, δὲν θέλομεν πελειώσαι ποτέ.

— Εἶσθε λοιπὸν τοσοῦτον ἀνυπόμονος ν' ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ ἐμέ;

— Ἀπαγε, κυρία μου, ἤθελον μόνον προτιμήσει νὰ διαλεχθῶ πρὸς ὑμᾶς περὶ θεμάτων ὀλιγώτερον ἀμφισβητούμενων.

— ὦ! τὰ σαφῆ καὶ ἀναμφισβήτητα θέματα! Δὲν φαντάζεσθε πόσον εἶναι πληκτικὰ. Ὑποθέτω ὑμᾶς καθήμενον πλησίον κυρίας, ἥτις δὲν εἰμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ ἀσχημος καὶ δὲν στερεῖται πνεύματός τιμος. Τὸ σαφὲς καὶ ἀναμφισβήτητον θέμα τῆς ὀμιλίας σας ἤθελον εἶναι νὰ ἀποδείξετε διὰ ποικίλων τοῦ λόγου τεχνασμάτων τὴν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν σὰς προξενεῖ. Ἀλλὰ τὸ κλασσικὸν τοῦτο δραμάτιον ἐπαναλαμβάνεται ἀφ' ἧς ὑπάρχει ὁ κόσμος ἡμῶν. Ἐχει ἐνότητα τόπου καὶ χρόνου. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σχηματίζεται εἰς κωμωδίαν, σπανίως λαμβάνει τὰς διαστάσεις τραγωδίας, πάντοτε δὲ αἱ περιπέτειαι αὐτοῦ εἶναι ἐκ προοιμίου γνωσταί, διότι ἀπολήγει εἰς ἐν ἢ τὸ πολὺ δύο θέματα. Ἐνῶ οἱ Δαναοὶ τῆς ΙΖ' ἑκατονταετηρίδας πρὸ Χριστοῦ καὶ οἱ Ἀχαιοὶ τῆς ΙΕ' καὶ αἱ κατὰ τῆς Αἰγύπτου ἐπιδρομαὶ αὐτῶν εἶναι πράγματα πρωτάκουστα καὶ πρωτοφανῆ, εἶναι γεγονότα διασκελίζοντα τοὺς αἰῶνας καὶ τὰς γῶρας, ὅπως ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Ἥρα. Πιστεύσατέ με ὅτι ἐκινήσατε τὴν περιέργειάν μου, καὶ ὅτι ἤθελον εἰλικρινῶς λυπηθῆ, ἐὰν δὲν ἐξηκολουθεῖτε τὰς ἐξηγήσεις σας.

— Ὅθεν ἠναγκάσθην πάλιν νὰ κλίνω τὸν αὐχέναν καὶ, τεταπεινωμένος ὄψασθαι διὰ τὰ εὐγλωττον μάθημα τὸ ὁποῖον ἔλαβον,

— Ἐλθὼν εἰς Αἴγυπτον, εἶπον, ἠρώτησα τὴν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου γνώμην, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μὲν τοῦ ἡμετέρου Νερούτσου, ἐν Καίρῳ δὲ τοῦ Μαριέττ. Ὁ Νερούτσος εἶναι, καθὼς ἠξέυρετε, ἐκ τῶν ἐπιστημόνων ἐκείνων τοὺς ὁποίους εὐχαρίστως γνωρίζετε τις ἐκ τοῦ σύγγεγυς, ὅπερ δὲν συμβαίνει πάντοτε.

— Μήπως λέγετε τοῦτο διὰ νὰ προκαλέσετε φιλοφροσύνην τινὰ ἐκ μέρους μου;

— Ἀφῶ ἐκ προοιμίου μὲ ἐδώκατε νὰ ἐννοή-

σω σαφῶς ὅτι οὐδεμίαν δέχεσθε ἐκδήλωσιν τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα εἶναι φυσικώτατον νὰ ἐμπνέετε εἰς πάντα τὸν εὐτυχήσαντα νὰ σὰς γνωρίσῃ, ἤθελον εἶμαι γελοιωδέστατος νὰ περιμένω ἐγὼ ὑμετέρας φιλοφροσύνας. Δὲν ἀγνοῶ ὅτι οἱ ἱατροὶ καὶ ἱερεῖς συγχωροῦσιν εἰς ἑαυτοὺς πολλὰ, τὰ ὁποῖα ἀπαγορεύουσιν εἰς ἄλλους, ἀλλὰ...

— Ἀλλὰ;

— Μὲ φαίνεται ἐν τούτοις, κυρία μου, ὅτι λησμονοῦμεν τοὺς Δαναοὺς καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς.

— Δὲν εἶσθε εἰλικρινῆς. Ὁ σκοπὸς σας ἦτο νὰ εἰπῆτε ὅτι ἐγὼ οὕτε θεραπεύω, οὕτε εὐλογῶ, ἀλλὰ, κύριος οἶδε... ἴσως βασανίζω. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι ὅτι ἀπλῶς φιλομαθῶ, καὶ μετὰ τὴν δευτέραν ἢ τρίτην ταύτην ἐξήγησιν, δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον, ἄς ἀκούσωμεν τί δοξάζει ὁ φίλος σας αἰγυπτιολόγος.

— Ὁ Νερούτσος, ὅστις ἀνέγνω ἐκ τῶν πρώτων ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς ἐκεῖνας τὰ τῶν Δαναῶν καὶ Ἀχαιῶν ὀνόματα, ἐπιμένει ὅτι περὶ τούτων ἐν αὐταῖς πρόκειται, προσθεὶς ὅμως ὅτι, ὑπὸ πολλῶν περισπώμενος ἀσχυριῶν, δὲν παρεκολούθησε τὰς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη γενομένας νεωτέρας ἐξηγήσεις καὶ συζητήσεις. Ὁ δὲ Μαριέττ ἐπέχει, καὶ φαίνεται μᾶλλον ἀποκλίτων εἰς τὴν γνώμην τοῦ Brugsch.

— Πόθεν ὅμως προκύπτουσιν αἱ διαφοραὶ αὗται; Αἱ ἐπιγραφαὶ τελευταῖον δὲν ἀναφέρουσι Δαναοὺς καὶ Ἀχαιοὺς;

— Ἀκριβῶς εἶπεν, ὄχι, κατὰ δυστυχίαν. Καὶ διὰ νὰ περιορισθῶ εἰς τὸ πρῶτον τῶν ὀνομάτων τούτων, τὰ κείμενα λέγουσι *Tara*, *Tarau*, *Tarauha*. Εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ αἰγυπτιολόγοι μετασχηματίζοντες εἰς *Δαναοὺς* τὰς διαφόρους ταύτας γραφὰς οὐδὲν πράττουσι τολμώτερον τοῦ ὅτι ἐπραξαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, οἱ μεταβαλόντες τὸ *Hà Ka Phtah* εἰς *Αἴγυπτος* ἢ τὸ *Tape* εἰς *Θήβας*. Καὶ οὐδὲν ἤττον ἀληθές εἶναι ὅτι αὐτὸς ὁ Brugsch, διὰ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὰ ὀνόματα ἐκεῖνα σημαίνουσι *Καυκασικὴν* τινα φυλὴν τροπολογεῖ ὡσαύτως αὐτὰ οὐκ ὀλίγων. Ὅπως ὁλίγοι ἀμφοτέρω τὰ στρατόπεδα προτείνουσιν ἐπιχειρήματα ἐξ ἴσου κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον αὐτογνώμονα.

— Ἀλλὰ τὰ κείμενα δὲν περιέχουν ἄλλας τινὰς νύξεις ἐπιτηδείας νὰ ὑποδείξωσι τίς τῶν δύο γνωμῶν εἶναι ἡ πιθανώτερα;

— Τὰ κείμενα λέγουσιν ὅτι τὰ ἠτηθέντα ἔθνη ἦσαν κάτοικοι τῶν νήσων, ὅτι ἔκουν ἐντὸς τῆς θαλάσσης, καὶ ὅτι ὁ βασιλεὺς, κατατροπώσας αὐτὰ, ἐγένετο κύριος ἀπάσης τῆς περιφέρειας τῆς μεγάλης θαλασσίας δεξαμενῆς ἅτινα πάντα δυσκόλως συμβιβάζονται πρὸς τὰς ἐρμηνείας τοῦ Brugsch καὶ τοῦ Halévy, προσαρμόζοντα δὲ μᾶλλον εἰς τοὺς Δαναοὺς καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς.

— Αἱ τελευταῖαι αὐται εἰδήσεις ἀναπεροῦ-
αιν ὁπώραν τὰς ἐλπίδας μου, αἵτινες, δὲν σὰς
τὸ κρῆπτω, εἶχον ἀρχίσει ν' ἀποβάλλωσιν ἐν τῷ
μεταξὺ τὸ προηγουμένον θάβρος. Σὰς ὁμολογῶ
ὅμως ἐν ταύτῳ ὅτι ἡ ἀδιάλειπτος αὐτῆ παλιό-
ροια τῶν δικόρων φάσεων τοῦ ζήτηματός σας,
ἐπεσκότισεν ἐπὶ τέλους ὀλίγον τὴν διανοίαν
μου. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὲ διηγηθῆτε τίποτε
ἀπλούστερον περὶ τῆς αἰγυπτιακῆς ἱστορίας;

— Ἐπιθυμεῖτε ν' ἀκούσῃτε τι σαφές καὶ ἀ-
ναμφισβήτητον;

— Σαφές καὶ ἀναμφισβήτητον ὅσον θέλετε,
ἀρκεῖ ν' ἀναφέρεται εἰς τὴν αἰγυπτιακὴν ἱστο-
ρίαν. Δὲν μὲ λέγετε λόγου χάριν τί γνωρίζομεν
ἀσφαλῶς περὶ τῆς βασιλείσης Νιτώκριος;

— Προθύμως, κυρία μου. Ἡ Νιτώκρις ἦτο
ἀδελφὴ τοῦ βασιλέως Μενθόσουριος, τὸν ὁποῖον
αἱ ἐπιγραφαὶ ὀνομάζουσιν *Merenra Mentemsaf*
B'. Ἦτο δὲ ὁ Μενθόσουριος βασιλεὺς τῆς ἕκτης
δυναστείας, ἧς ἡ ἀρχὴ ἀποδίδεται εἰς τὸ ἔτος
3700 π. Χ. Ἡ Νιτώκρις ἐκαλεῖτο ὑπὸ τῶν Αἴ-
γυπτίων *Nitagrit*, καὶ κατὰ τὸ ἔθος τὸ ὁποῖον
ἐπεκράτει παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις βασιλευσὶ καὶ
τὸ ὁποῖον βραδύτερον ἐμιμήθησαν οἱ ἡμέτεροι
Πτολεμαῖοι, ἐνυμφεῖθη τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς.

Ἄλλ' ὁ Μενθόσουριος ἐβασίλευσεν ὀλίγον, γε-
νόμενος θύμα στάσεως ἐν μόλις ἔτος ἀπ' ἧς κα-
τέλαθε τὴν ἀρχήν. Τότε διεδέξατο τὴν βασι-
λειάν ἡ ἀδελφὴ καὶ σύζυγος αὐτοῦ ἐπὶ μόνῳ
τῷ σκοπῷ, ὃν ὅμως ἐπιμελῶς ἀπέκρυψε, τοῦ νὰ
ἐκδικηθῆ τὸν θάνατόν του. Κατεσκεύασε δὲ ἀ-
χανῆ ὑπόγειον αἴθουσαν καὶ προσεκάλεσεν, ἐπὶ
τῇ προφάσει τῶν ἐγκαινίων αὐτῆς, εἰς συμπό-
σιον μέγα πάντας τοὺς Αἰγυπτίους, ὅσους ἐγί-
νωσκεν ὑποκινήσαντας τὴν στάσιν. Καὶ συνελ-
θόντας ἀνυπόπτως, ἐπνίξεν αὐτοὺς παρεπιγα-
γοῦσά εἰς τὴν αἴθουσαν τὰ ὕδατα τοῦ Νείλου
διὰ διώρυγος, ἣν εἶχε προπαρασκευάσει ἐν τῷ
κρητῷ. Ταῦτα διηγεῖται ὁ Ἡρόδοτος.

Τὸ δὲ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ Νιτώκρις ἐβασί-
λευσεν ἔτη ἑπτὰ, καὶ ὅτι ἐν τῷ διαστήματι τού-
τῳ συνεπλήρωσε τὴν τρίτην τῶν μεγίστων πυ-
ραμίδων, τὴν ὁποῖαν εἶδατε βεβαίως πολλὰκις,
καὶ ἧτις φέρει τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως Μυκερί-
νου, ὅστις ὅμως εἶχεν ἀφήσει αὐτὴν ἀσυντέλε-
στον. Ὁ Μυκερίνος ἐκαλεῖτο *Menkerâ* καὶ ἀ-
νῆκεν εἰς τὴν τετάρτην δυναστείαν τὴν ἀνατρέ-
χουσαν μέχρι τοῦ ἔτους 4200 περίπου π. Χ.
Ἡ Νιτώκρις ὑπερεδιπλασίασε τὰς διαστάσεις
τοῦ μνημείου τούτου καὶ ἐκόσμησεν αὐτὸ διὰ
τοῦ πολυτίμου ἐκείνου Σηνηητικῷ περιβλήμα-
τος, τὸ ὁποῖον βραδύτερον τοσοῦτον δικαίως ἀ-
πεθαύμαζον οἱ Ἕλληνες, οἱ Ῥωμαῖοι καὶ οἱ Ἄ-
ραβες περιηγηταί. Ἐντὸς τῆς πυραμίδος ταύ-
της, ὑπεράνω τοῦ δωματίου ἐν ᾧ πρὸ ὀκτώ ἡδὴ
ἐκατονταετηρίδων ἀνεπαύετο ὁ εὐλαβὴς Μυκε-
ρίνος, εἶσε ἐκθεσῶν καὶ αὐτὴ ἐντὸς πολυτελοῦς

ἐκ γλαυκοῦ βασανίτου λίθου σαρκοφάγου, τοῦ
ὁποῖου ἀνευρέθησαν τὰ λείψανα. Ἐντεῦθεν βρα-
δύτερον ἡ ὄλη κατασκευὴ τῆς πυραμίδος ἐκεί-
νης ἀπεδόθη εἰς τὴν Νιτώκριν. Οἱ Ἕλληνες πε-
ριηγηταί μετεποίησαν τὴν βασιλίδαν εἰς ἑταίραν
καὶ μετωνόμασαν αὐτὴν, διὰ τὸ θουλλοῦμενον
κάλλος, Ῥοδῶπιν. Ἐλεγον δὲ ὅτι ἐνῶ ἐλομέτο
ποτε εἰς τὸν ποταμὸν, ἀετὸς ἐπισκήψας ἤρπα-
σεν ἐν τῶν σανδάλων αὐτῆς, ἀπήγαγεν εἰς Μέμ-
φιν καὶ ἄφησε νὰ καταπέσῃ εἰς τὰ γόνατα τοῦ
βασιλέως καθ' ἣν στιγμὴν οὗτος ἐδικαιοδότει
ἐν ὑπαίθρῳ. Ὁ βασιλεὺς ἀπαρήσας διὰ τὸ πα-
ράδοξον τοῦ πράγματός καὶ τὸ κάλλος τοῦ σαν-
δάλου, διέταξε νὰ ἀναζητηθῆ καθ' ὅλον τὸ κρά-
τος ἡ γυνὴ εἰς ἣν ἀνῆκε· καὶ οὕτως ἡ Ῥοδῶπις
ἐγένετο βασιλὶς τῆς Αἰγύπτου. Ταῦτα γνωρίζο-
μεν περὶ τῆς Νιτώκριος.

— Ταῦτα καὶ ρυδὲν ἄλλο;

— Δὲν ἐνθυμαῖμαι τοῦλάχιστον ἐπὶ τοῦ πα-
ρόντος ἄλλο τι.

— Ἐπιτρέψατέ με λοιπὸν νὰ συμπληρώσω
ἐγὼ τὸ ἱστορῆμά σας. Ὁ Ἄραψ *Murtadis*, υἱὸς
τοῦ *Galif*, διηγεῖται περὶ αὐτῆς παράδοσιν τινα
ἐτι μᾶλλον θαυμασιωτέραν τῆς ἐλληνικῆς πα-
ραδόσεως. «Λέγεται ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς μεσημ-
βρινῆς πυραμίδος παρίσταται πάντοτε ἐν μορφῇ
γυναικὸς γυμνῆς ἀλλ' ὠραιότατης. Ἡ γυνὴ
αὐτὴ ὁσάκις θέλῃ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τινα ἔσωτα
καὶ νὰ ταραξῆ τὴν διανοίαν του, μειδιᾷ πρὸς
αὐτὸν, ὁ δὲ ἀδύνατον νὰ ἀνθῆξῃ εἰς τὸ δόλωμα
τοῦτο, καὶ πλησιάζει. Τότε αὐτὴ τὸν ἀρπάζει
καὶ τὸν καθιστᾷ ἐμμανῆ ἐξ ἔσωτος, ὥστε οὗτος
ἕκτοτε παραφρονήσας πλανᾶται τῆδε κάκεισε
ἀνά τὴν χώραν. Πολλοὶ ἄνθρωποι τὴν εἶδον πε-
ριφερομένην κύκλῳ τῆς πυραμίδος περὶ μεσημ-
βρίαν καὶ περὶ ἡλίου δυσίας».

Δὲν ἤξεύρω πῶς, πᾶσα ἐπαυσεν ἡ γυνὴ
αὐτὴ, ἑταράχθη ὀλίγον. Ἐγερούεις, ἐκύτταξα
τὸ ὄρολόγιόν μου· ἡ ὥρα ἦτο μία μετὰ τὸ με-
σονύκτιον. Μηδελίαν δὲ τολμήσας νὰ προσφέρω
λέξιν, ἀπεχαιρέτησα ἐν σιωπῇ τὴν κυρίαν, ὅτε
αὐτὴ καγγάσασα·

— Ὁμολογήσατε, εἶπεν, ὅτι ἐφοβήθητε ὀλίγον.

— Ἴσως, ἀπεκρίθη, ἀν καὶ δὲν πιστεύω τὸ
πνεῦμα νὰ ἐθεώρει ἀντάξιον τοῦ νὰ καταλέξῃ
μεταξὺ τῶν θυμάτων του ἄνδρα προσβύτην.

— Τίς ἤξεύρει; Τὰ πνεύματα αὐτὰ ἔχουν ἐ-
νίστε παραδόξους ιδιοτροπίας. Ἀλλὰ ἀπέλθετε
ἐν εἰρήνῃ, καὶ πάλιν ἐπανέλθετε, ὁσάκις, κατὰ
τὴν τετριμμένην φράσιν, δὲν ἔχετε τίποτε κα-
λῆτερον νὰ κάμετε. Κἂν δὲ δὲν βαρυθῆτε, γρά-
ψατε τὸν διάλογόν μας καὶ στείλατέ τον εἰς
τὰς ἐν Ἀθήναις φίλας ὑμῶν, διὰ νὰ τὸν παρα-
στήσωσι καμμίαν ἐσπέραν ἐν τῷ μεταξὺ τῶν
γαλλικῶν δραματιῶν, τὰ ὅποια τοσοῦτον ἐπι-
τυχῶς, ὡς ἀκούω, ἐποκρινῶνται.